

Bouwstenen voor een duurzame toekomst

In deze zesde editie van In Control vindt u bouwstenen voor een duurzame toekomst van het maatschappelijk vastgoed. De publicatie is bestemd voor bestuurders, vastgoed- en facility managers en professionals bij gemeenten, in het onderwijs en in de wereld van sport, zorg en welzijn.

Dit jaar hebben we de publicatie opgehangen aan het stappenplan voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed uit de Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed. De sectorale routekaarten voor het verduurzamen van schoolgebouwen, sportaccommodaties, zorg, monumenten en rijkskantoren kennen zo'n stappenplan niet, maar de stappen om ook dit vastgoed te verduurzamen, zullen min of meer vergelijkbaar zijn.

Stap voor stap verduurzamen

Doel van de sectorale routekaarten is om te komen tot 49 procent CO₂-reductie in 2030, oplopend tot 95 procent CO₂-reductie in 2050 voor de gehele maatschappelijk vastgoedportefeuille. En als we toch bezig zijn, kijken we natuurlijk meteen of we de portefeuille meteen meer up to date en gezonder kunnen maken en of we ook de doelen rond klimaat en circulariteit kunnen meenemen. Liefst zo kosteneffectief en snel mogelijk. Zie in dit verband ook de bijdrage die het Bouwstenen-netwerk in mei 2019 leverde aan de sectorale routekaarten.

Het stappenplan biedt een leidraad voor het verduurzamen van de portefeuille. Kern van het verhaal is dat alles draait om het functioneren van de gebouwen: dat ze doen waarvoor ze zijn bedoeld, op die specifieke plek voor die specifieke gebruikers. Gebruikers, maar ook de gebouwen zelf en hun omgeving, kunnen bruikbare informatie leveren over wat wel of niet werkt. Informatie die we kunnen gebruiken om de diverse stappen in de route te nemen.

Aan alle stappen liggen technische, financiële, organisatorische en bestuurlijke keuzes ten grondslag. Het resultaat is afhankelijk van het samenspel en dat we elkaar informeren, van elkaar leren en elkaar wijzer maken. Steeds opnieuw in een cyclus van plan, do, check, act.

Informatie is van cruciaal belang

Natuurlijk is het stappenplan een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid. In de praktijk zal de route niet stap voor stap worden uitgevoerd. Er zullen op verschillende momenten belangrijke beslissingen worden genomen die bepalend zijn voor de verdere route. Zo is het beleid rond de energietransitie en de vertaling daarvan naar de eigen portefeuille bij veel organisaties al verder uitgewerkt dan die rond klimaatadaptatie en circulariteit. En er kan van alles tussendoor komen waarop moet worden gehandeld, zoals we gezien hebben rond corona. Dat is niet erg, zolang we het grotere geheel

Ingrid de Moel

maar voor ogen houden.

Het stappenplan biedt evenmin een oplossing voor alle problemen. Data, mooie lijstjes met kentallen, investeringsplannen doen vermoeden dat de waarheid eensluidend is en op basis van data eenduidig is te formuleren. Dat is niet het geval. Wel is het zo dat bij alle stappen voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed goede en betrouwbare informatie van cruciaal belang is. Veel van die informatie moeten we nog verzamelen en veel hulpmiddelen en tools hiervoor moeten nog worden (door) ontwikkeld, maar we zijn onderweg.

Zonder volledig te willen zijn, biedt Bouwstenen u in deze publicatie een keur aan artikelen en bijdragen aan over informatie in relatie tot de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed. Veel succes met uw bijdrage aan dit doel.

Zie de website van Bouwstenen voor alle genoemde routekaarten

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed in 7 stappen

Aandachtspunten, handvatten en tools bij de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed

